

ле сж са у сжрбете и у русите, у които по-послѣ сж са и сжхраниле най-повече.

Шафарикъ разширява тая литература още по-нататакъ. Тоя сжщи индексъ, въ другите свои редакци, упоминава още цѣль рѣдъ различенъ родъ вжлшебни и гадателни книги: Мартолей или Острологъ, Чаровникъ, Громникъ, Молиняникъ, Колядникъ, Цареви Сновидци, Мысленикъ, Волховникъ, Путникъ, Звѣздочтецъ и т. др., които, ако собствено и да не принадлежѣле въ числото на религиозните книги, но прислѣдовале са отъ духовенството, защото тѣхното суевѣрие затѣмняло сжзнанието и самата религия. Шафарикъ мисли, че тие книги сж произлѣзле въ тая сжща богомилска епоха.²¹⁾ Разбира са, че да рѣшиме тоя вопросъ е още твжрде тѣшко; ние почти не знаеме тие книги, — но истина е и това, че оние, които ние знаеме, на примѣръ громникътъ и колядникътъ (преведени така сжщо отъ гржцки), сж имале южно-славянско и старо происхождение.

Общиятъ смисаль на сичката тая литература са сжстои въ това, че тя е била доплнение и заедно опозиция на оная господствующа литература, която отъ самото си начало са е увлекала съ догматическа схоластика, съ натруфенность и съ безплодностьта на византийците, и отбжлсвала отъ себѣ си съ искусственностьта на вираженията. Народната масса, която са не удовлетворяла съ подобни книги, тжрсила и намирала за себѣ си храна въ лжжовната литература, отъ фантастическите

²¹⁾ Гл. Шафарика, Kurze Uebersicht der ältest. kirchenslaw. Literatur, Leipzig 1848 г. (изъ Slawische Jahrbücher, Иордана), стр. 21.